

Βιβλιοκρισίες

1. «Υπόδειγμα φιλολογικής κριτικής», *Τετράμηνα*, 34/35 (1987), 2299-2303.
2. «'Ολγα Κατσαρδή-Herring: Η Ελληνική Παροιμία της Τεργέστης (1750-1830)», *Περίπλους*, 15 (1987), 139-141.
3. «Διονύση Σέρρα: *Ζάκυνθος και Νέα Εστία, 1927-1987. Καταγραφή κειμένων*», *Νέα Εστία*, 123 (1988), 271-272. [πρβλ. εφημ. *Ελεύθερη 'Αποψη*, Ζάκυνθος, 23 Μαΐου 1988, 4.]
4. «Σπύρου Αλ. Καββαδία: *Η λαϊκή ζωή και γλώσσα στο ελληνογλωσσό έργο του Διονυσίου Σολωμού*», *Νέα Εστία*, 123 (1988), 761-762 [πρβλ. και εφημ. *Ελεύθερη 'Αποψη*, Ζάκυνθος, 1 Αυγούστου 1988, 2].
5. «Γιώργος Σεφέρης: Το βυσσινί τετράδιο. Ανεμολόγιο-λέξεις-βότανα και ορθογραφικά», *Περίπλους*, 17/18 (1988), 106-107.
6. «Δικαίος Β. Βαγιακάκος: *Η συμβολή της Μάνης εις τον Μακεδονικόν Αγώνα 1904-1908*», *Νέα Εστία*, 124 (1988), 1192-1193.
7. «Επτανησιακά», *Τετράμηνα*, 39/40 (1989), 2617-2620.
8. «Γεωργίου Δ. Μεταλληνού: *Εγκόλπιο επιστημονικής έρευνας*», *Νέα Εστία*, 125 (1989), 343.
9. «Διονύση Σέρρα: *Η εφημερίδα Ελεύθερη Φωνή Ζακύνθου (1974-1986). Καταγραφή κειμένων*», *Νέα Εστία*, 126 (1989), 1319.
10. «Μιχάλης Γ. Μερακλής, Σύγχρονη Ελληνική Λογοτεχνία 1945-1980», *Περίπλους*, 24/25 (1990), 273.
11. «Μεταφραστικός μόχθος», *Τετράμηνα*, 41/42 (1990), 2757-2758.
12. «Αικατερίνης Κουμαριανού - Δ. Αγγελάτου: *Αρχείο Π. Κοδρικά. Κατάλογος*», *Νέα Εστία*, 128 (1990), 974-975.
13. «Μεταφραστικών συνέχεια...», *Τετράμηνα*, 43 (1990), 2816-2818.
MNEIA:
Έρευνα, 28 (Απρίλιος 2002), 69 σημ. 11, 71 σημ. 34 (Ρ. Παπαγγέλου).
14. «Σπυρίδωνος Ζαμπελίου: *Κρητικοί Γάμοι*», *Νέα Εστία*, 130 (1991), 1057-1058.
MNEIES:
Η παλαιότερη πεζογραφία μας. Από τις αρχές της ως τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Τόμος Δ', 1830-1880, Αθήνα: Εκδόσεις Σοκόλη [1996], σ. 352 (Φώτης Δημητρακόπουλος).
Π. Δ. Μαστροδημήτρη, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία*, [Αθήνα:] Εκδόσεις Δόμος [1996], σ. 458 σημ. 1.
Λεξικό Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Πρόσωπα, έργα, ρεύματα, όροι, [Αθήνα:] Εκδόσεις Πατάκη [2007], σ. 1165.
Μαίρη Μικέ, *Έρωσ (αντ)εθνικός. Ερωτική επιθυμία και εθνική ταυτότητα τον 19^ο αιώνα*, [Αθήνα:] Εκδόσεις Πόλις [2007], σ. 242.
15. «Αξίων δοκιμές: Ο Λορέντζος Μαβίλης και η πρόσφατη έκδοση των ποιημάτων του», *Περίπλους*, 32 (1992), 310-313.
MNEIES:
Π. Δ. Μαστροδημήτρη, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία*, [Αθήνα:] Εκδόσεις Δόμος [1996], σ. 462 σημ. 1.
Π. Δ. Μαστροδημήτρη, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία*, [Αθήνα:] Εκδόσεις Δόμος [2018], σ. 611 σημ. 1.

16. «Διονύσιος Ρώμας, ο τελευταίος κόντες. (Με αφορμή ένα μικρό *περίπλου*)», *Πόρφυρας*, 61/62 (1992), 249-251.
17. «Διονύση Σέρρα: *Η Ζάκυνθος στην ελληνική και ξένη ποίηση*», *Νέα Εστία*, 138 (1995), 1527-1529 [πρβλ. εφημ. *Ημέρα της Ζάκυνθος*, 22 Νοεμβρίου 1995, 4-5].
18. «Ελληνική πάλη. Ιστορική αναδρομή Θεόδωρου Χαμάκου», *Συλλογές*, 140 (Δεκέμβριος 1995), 1081-1082.
19. «Νίκος Κρανιδιώτης, *Ποίηση*. Τόμος Β' (1987-1995)», *Ακτή*, 25 (Χειμώνας 1995), 107-112.
20. «*Επτανησιακά Φύλλα*. Φιλολογική, Λαογραφική και Ιστορική Έκδοση, τόμος ΙΖ', 1», *Τετράμηνα*, 56-58 (Χειμώνας '95-'96), 4249-4251.
21. «Λαϊκή παράδοση. Το παραμύθι στη βορειοδυτική Αττική (Κουντουριώτικη)», *Συλλογές*, 141 (Ιανουάριος 1996), 34-35.
22. «Δημήτρης Σταμέλος, *Νεοελληνική Λαϊκή Τέχνη. Πηγές, προσανατολισμοί και κατακτήσεις από τον ΙΣΤ' αιώνα ως την εποχή μας*», *Συλλογές*, 142 (Φεβρουάριος 1996), 138-139.
23. «Ιωάννης Μιχαήλ Δεμέτης, *Άγιος Λάζαρος, η γειτονιά μου. Ταξίδια στα μονοπάτια του χθες*», *Επτανησιακά Φύλλα*, ΙΖ', 2 (Άνοιξη 1996), 153-156.
24. «Εικονογραφημένη ιστορία των Σερρών», *Συλλογές*, 144 (Απρίλιος 1996), 322-324.
25. «Τα Νομίσματα της Κύπρου», *Συλλογές*, 145 (Μάιος 1996), 421-422.
26. «Λεξικόν της Βυζαντινής Μουσικής», *Συλλογές*, 146 (Ιούνιος 1996), 540.
27. «Θεσσαλονίκη - ιστορική προσέγγιση (1900-1920)», *Συλλογές*, 149 (Οκτώβριος 1996), 806-807.
28. «Έλληνες ηθοποιοί. Αναζητώντας τις ρίζες. Μια συστηματική καταγραφή του Θεόδωρου Έξαρχου», *Συλλογές*, 151 (Δεκέμβριος 1996), 1028-1029.
29. «Αθήνα παντοτινή», *Συλλογές*, 153 (Φεβρουάριος 1997), 143-146.
30. «Η ιδιοπροσωπία του νεοελληνισμού. Οι Έλληνες διανοούμενοι του δέκατου ένατου αιώνα και η διαμάχη για το Βυζάντιο», *Η Καθημερινή*, 1 Απριλίου 1997, 10.
ΜΝΕΙΑ:
Εφημ. *Η Φωνή του Πειραιώς*, 6 Αυγούστου 1997 (Γιώργος Χ. Μπαλούρδος).
31. «Ζητήματα νεοελληνικής γλώσσας. Διδακτική προσέγγιση», *Γλώσσα*, 42 (Άνοιξη 1997), 76-80.
32. «Τα θέατρα των Αθηνών και η ιστορία τους (1835-1920)», *Συλλογές*, 157 (Ιούνιος 1997), 500-501.
33. «Οι προσωπογραφίες της Άριας Κομανού», *Συλλογές*, 161 (Νοέμβριος 1997), 968-970 [πρβλ. *Συλλογές*, 166 (Απρίλιος 1998), 381].
34. «Η τουρκική λογοτεχνία στην ελληνική αγορά», *Η Καθημερινή*, 9 Δεκεμβρίου 1997, 10.
35. «Ιστορικά της Άμφισσας», *Νέα Εστία*, 143 (1998), 131.

36. «'Οπου γη Ελλάδα. Το έπος της μετανάστευσης σε εικόνες», *Συλλογές*, 165 (Μάρτιος 1998), 239-242.
37. «Στα θεμέλια της παραδοσιακής σύνταξης», *Η Καθημερινή*, 17 Μαρτίου 1998, 10.
38. «Φωνές της υπαίθρου», *Το Βήμα*, 10 Μαΐου 1998, στ 5 [ένθετο: Βιβλία].
ΜΝΕΙΑ:
Π. Δ. Μαστροδημήτρης, *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Φιλολογία*, [Αθήνα:] Εκδόσεις Δόμος [72005], σ. 570 σημ. 5.
39. «Ιωαννίνων εγκώμιον», *Συλλογές*, 168 (Ιούνιος 1998), 528-530.
40. «Οι στίχοι των Ελλήνων», *Το Βήμα*, 3 Αυγούστου 1998, στ 3 [ένθετο: Βιβλία].
ΜΝΕΙΑ:
Ευκαρπίας έπαινος. Αφιέρωμα στον καθηγητή Παναγιώτη Δ. Μαστροδημήτρη.
Φιλολογική επιμέλεια: Γιώργος Ανδρειωμένος, Αθήνα: Πορεία 2007, σ. 92 αρ. 204.
41. «Βιβλιογραφικός οδηγός για τον 19ο αιώνα», *Συλλογές*, 170 (Σεπτέμβριος 1998), 752-753.
42. «Κέρκυρα, ταξίδι στο χρόνο», *Συλλογές*, 172 (Νοέμβριος 1998), 960-961.
43. «Λόγιοι και βιβλιογράφοι», *Το Βήμα*, 13 Ιουνίου 1999, στο [ένθετο: Βιβλία] [πρβλ. *συλλογές*, 179-180 (Ιούλιος-Αύγουστος 1999), 578-580].
44. «Και μόνο η σκέψη σου μου 'καψε όλα τα χειρόγραφα: Ποιητών αναθήματα στον Διονύσιο Σολωμό», *Πόρφυρας*, 90 (Απρίλιος-Ιούνιος '99), 519-521.
45. «Ιστορία της ελληνικής γλώσσας», *Συλλογές*, 184 (Δεκέμβριος 1999), 1038-1042.
46. «Ποιητική Ανθολογία Επτανησίων μεταφραστών», *Ακτή*, 41, Χειμώνας 1999, 77-81.
47. «Οι τύποι της παλιάς Αθήνας», *Συλλογές*, 185, Ιανουάριος 2000, 5-6.
48. «Στις αγιορείτικες βιβλιοθήκες», *Το Βήμα*, 11 Φεβρουαρίου 2001 [ένθετο: Το άλλο βήμα], 46.
49. «Συμβολή στην Ελληνική Τουρκολογία, τόμος Δ'», *Ακτή*, Λευκωσία, 46 ('Ανοιξη 2001), 216-218 [πρβλ. εφημ. *Η Καθημερινή*, 3 Ιουλίου 2001, 14].
50. «Λεξικογραφικά της Κυπριακής», εφημ. *Το Βήμα*, 19 Αυγούστου 2001, 42 [ένθετο: Το άλλο βήμα] [εκτενέστερη μορφή δημοσιεύτηκε στην *Ακτή*, 49 (Χειμώνας 2001), 113-116 και πιο συντομευμένη στο περ. *Έρευνα*, 54 (Ιούνιος 2004), 60-61].
51. «Οι φιλοσοφικές παραδόσεις του Α. Κάλβου», *Αντί*, 781 (7 Φεβρουαρίου 2003), 62-63 [πρβλ. «Ο Ανδρέας Κάλβος καθηγητής της Φιλοσοφίας στην Ιόνιο Ακαδημία (1840-1841)», *Ακτή*, 57 (Χειμώνας 2004), 118-122].
ΜΝΕΙΕΣ:
Αγγέλα Γιώτη, *Εκδοχές του υψηλού στη νεοελληνική ποίηση. Το παράδειγμα του Ανδρέα Κάλβου και η πρόσληψή του από τους ποιητές*, Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ 2009, σσ. 63 σημ. 2, 428.
52. «Μεταβυζαντινή λογισύνη. Ο Αλέξανδρος Μωραϊτίδης και ο παπα-Γιώργης Ρήγας για τη Σκιάθο», εφημ. *Το Βήμα*, 20 Απριλίου 2003, 2 [ένθετο: βιβλία].
53. «Μικρές ιστορίες σε μεγάλες στιγμές», *Αντί*, 799 (31 Οκτωβρίου 2003), 64-65 [πρβλ. εφημ. *Ελευθεροτυπία* [ένθετο: βιβλιοθήκη], 21 Νοεμβρίου 2003, 21 και περ. *Μέσα από εικόνες*, 2 (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2003, 16].

54. «Η επανίδρυση του Αγίου Ελισαίου», εφημ. *Το Βήμα*, 4 Απριλίου 2004, 5 [ένθετο: βιβλία].
55. «Η αστική ιθαγένεια στην ποίησή μας. Γιώργος Αράγης, *Η μεταβατική περίοδος της ελλαδικής ποίησης. Η σταδιακή της εξέλιξη από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους ως το 1930*, [Αθήνα:] Εκδόσεις Σοκόλη [2006], σελ. 464», *Αντί*, 883 (1 Δεκεμβρίου 2006), 64-65.
56. «Σοφία Σωτηρίου, *Carousel*», *Index*, 28 (Φεβρουάριος 2009), 58.
57. «Δρόσος Κραβαρτόγιαννος, *Τα αρχαία νομίσματα ως τεκμήρια ιστορίας*», *Συλλογές*, 287 (Απρίλιος 2009), 431 [πρβλ. *Τετράμηνα*, 82-87 (Φθινόπωρο 2009), 6181-6182].
58. «Βασίλη Τζανακάρη, *Δακρυσμένη Μικρασία 1919-1922*», *Συλλογές*, 288 (Μάιος 2009), 553.
59. «Μάριος Κοκκώνης, *Κατοχής 1941-44, διαφημίσεις*», *Συλλογές*, 290 (Ιούλιος 2009), 832-833.
ΜΝΕΙΑ:
Εφημ. *Ελευθεροτυπία*, 25 Αυγούστου 2009 (Θωμάς Τάτσης). Πρβλ. <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=75982>.
60. «Στο όνομα της προσφυγιάς», *Συλλογές*, 298 (Απρίλιος 2010), 447-450.
61. «Πάθη και αγωνίες στα δύσκολα χρόνια. Χρίστος Ρουμελιωτάκης, "Ασκήσεις αυτογνωσίας", Αθήνα: Τυπωθήτω 2008, σελ. 167», *Η Καθημερινή*, 2 Νοεμβρίου 2010, 14.
62. «Πρωτοποριακό λεξικό οικωνυμίων. Χαράλαμπος Π. Συμεωνίδης, "Ετυμολογικό Λεξικό των Νεοελληνικών Οικωνυμίων", Θεσσαλονίκη-Λευκωσία: Κέντρο Μελετών της Ιεράς Μονής Κύκκου 2010, ττ. Α'-Β'», *Η Καθημερινή*, 12 Απριλίου 2011, 16.
63. «"Σαν νάχαν ποτέ τελειωμό τα πάθη και οι καϋμοί του κόσμου...". Μάξιμος Χαρακόπουλος, *Εκ νεότητός μου. Διηγήματα*. Βιβλιοπωλείον της "Εστίας", Αθήνα 2011, σ. 184», *Νέα Εστία*, 170/1847 (Σεπτέμβριος 2011), 403-406 [συνοπτικότερη εκδοχή δημοσιεύτηκε στην εφημ. *Αγγελιοφόρος* (Θεσσαλονίκης), ένθετο: «Πολιτισμός», 21 Αυγούστου 2011, 8 καθώς και στις ακόλουθες εφημερίδες: *Ελευθερία* (Καλαμάτας), 17 Αυγούστου 2011, 12 - *Επικαιρότητα* (Καρδίτσας), 17 Αυγούστου 2011 - *Ολύμπιο Βήμα Περίας* (Κατερίνης), 18 Αυγούστου 2011, 2 - *Συνείδηση της Αιτωλίας και της Ακαρνανίας*, 18 Αυγούστου 2011 - *Πρωινός Λόγος* (Ιωαννίνων), 19 Αυγούστου 2011, 10 - *Xanthi News*, 22 Αυγούστου 2011 - *Πατρίς* (Ηρακλείου), 3 Σεπτεμβρίου 2011, 10].
64. «Άγγελος Χανιώτης, *Θεατρικότητα και Δημόσιος Βίος στον Ελληνιστικό Κόσμο*, Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2009», *Συλλογές*, 314 (Σεπτέμβριος 2011), 1069-1070.
65. «Ο Ούγκο Φόσκολο ξανά στο προσκήνιο», *Διαβάζω*, 521 (Σεπτέμβριος 2011), 56-57.
ΜΝΕΙΑ:
Διονύσης Ν. Μουσμούντης, «Ο Πέτρος Πικρός αρνητής του Ούγκο Φόσκολο. Άδικες και ακραίες κρίσεις», *Ιονικά Ανάλεκτα*, τχ. 1 (2011), σ. 194 και σημ. 25.
66. «Η συμφωνία των άστρων» (της Λέτας Κουτσοχέρα), *Συλλογές*, 316 (Νοέμβριος 2011), 1311.

67. «Ερμηνευτικές προσεγγίσεις έργων Νεοελλήνων χαρακτών» (του Νίκου Κ. Ψημμένου), *Συλλογές*, 324 (Ιούλιος 2012), 775.
68. «Η νεαρή λογία, ο φημισμένος συμπατριώτης και ο μεγάλος “δάσκαλος”», εφημ. *Η Αυγή*, 20 Δεκεμβρίου 2012, 24 [στη στήλη: «Γράμματα και Τέχνες»].
69. «Όψεις της καθημερινότητας κατά τη διάρκεια της Κατοχής (1941-1944)», *Συλλογές*, 331 (Φεβρουάριος 2013), 190-194.
70. «Το “άσεμνο” στην Ελλάδα. Συλλογή μελετών του κοινωνικού βίου», εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 30 Ιουνίου 2013, 8 [ένθετο: «Τέχνες και Γράμματα»].
71. «Μια καλοστημένη “φάρσα” και δύο απανωτά “φιάσκο”: Ο “αφορισμός” του Λασκαράτου (1856), η άρση του (1900) και η διαρκής ευρωλαγνεία του συγγραφέα. Από τη “φάρσα” στο “φιάσκο”. Πρωτ. Γεωργίου Δ. Μεταλληνού, Ο “αφορισμός” του Ανδρέα Λασκαράτου και η άρση του - Δημητρίου Γ. Μεταλληνού, *Ανδρέας Λασκαράτος και Ευρώπη*, Αθήνα 2012, σσ. 116+4λ., *Κυμοθόη*, 22-23 (2012-2013), Αργοστόλι 2013, 491-494.
72. «Και πάλι για τον μεταφραστή Παπαδιαμάντη», εφημ. *Η Αυγή*, Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2013, 49 [στη στήλη: «Γράμματα και Τέχνες»] [βλ. και panorama.romiosini.org.gr/.../metafrasi_papadiamanti...].
73. «Καινοτόμα εργασία υπομονής. Το λεξικό της Ακαδημίας σε 120.000 εγγραφές περιγράφει την τρέχουσα χρήση της γλώσσας», εφημ. *Η Καθημερινή*, Κυριακή 8 Μαρτίου 2015, 11 [στο ένθετο: «Τέχνες και Γράμματα»].
74. «Κριτικές δοκιμές ενός προσεκτικού αναγνώστη», εφημ. *Η Αυγή*, 7 Οκτωβρίου 2016, 30 [στη στήλη: «Γράμματα και Τέχνες»].
75. «Μεταφραστικές απόπειρες στην ποίηση του Έλιοτ», εφημ. *Το Βήμα*, 28 Ιανουαρίου 2018, 39/7 [ένθετο: «Βιβλία»].
76. «Νεοζηλανδοί στην Ελλάδα», εφημ. *Το Βήμα*, 27-28 Οκτωβρίου 2018, 4/14 [ένθετο: «Βιβλία»].
77. «Για τη δημοτική ποίηση της Ζακύνθου (με αφορμή ένα βιβλίο)», *Πέλοπας / Pelopas. Διεπιστημονικό Περιοδικό Πανεπιστημίου Πελοποννήσου*, 4.1 (Ιανουάριος-Ιούνιος 2020), 118-120.
78. «Μεταξύ κέντρου και περιφέρειας (βιωματικός μονόλογος ή η περιπέτεια της γραφής)» [στο:] <https://www.literature.gr/metaxy-kentroy-kai-perifereias-grafei-o-giorgos-andreiomenos-periplanomenos-o-monologos-enos-syggrafeafotis-thalassinos/> (ημερομηνία ανάρτησης: 30.11.2020).